

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A LA MOBILITAT (VIABILITAT I SENYALITZACIÓ)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 18 d'octubre de 2024, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava la seva disconformitat per la senyalització actual del carrer de Pi i Margall, ja que impedeix travessar la via (línia contínua).

- És usuari d'un pàrquing al qual s'accedeix pel carrer de Sant Lluís. Quan vol fer determinats recorreguts, com seria intentar agafar el carrer de Pi i Margall de pujada o accedir al carrer d'Hipòlit Lázaro, no pot fer-ho de manera directa, ja que hauria de travessar la doble línia contínua que separa els dos carrils de Pi i Margall.
- La ruta alternativa suposa fer molta volta, atès que la configuració actual de Pi i Margall fa que sigui com un mur infranquejable durant diverses illes. Això afecta els habitatges i pàrquings d'ambdues bandes.
- Va presentar dues queixes a l'Ajuntament en què proposava que la intersecció del carrer de Sant Lluís se senyalitzés amb una línia discontinua per poder-la travessar, però l'Ajuntament va desestimar la petició.
- Està disconforme pels motius següents:
 - No és veritat que la nova configuració de la via millori la sinistralitat, ja que hi ha hagut diversos accidents.
 - De manera notòria, la majoria de persones conductores travessen Pi i Margall fent una infracció, perquè l'alternativa no és lògica i obliga a fer moltes voltes per poder arribar a una via amb el sentit desitjat. Prova d'això és que la pintura s'ha desgastat.

- Com que van posar pilones a la intersecció del carrer de Ca l'Alegre de Dalt i el de Sant Lluís, és difícil poder parar a prop del seu edifici (Pi i Margall) per encotxar i desencotxar. En el seu cas és especialment rellevant perquè són una parella gran (82 anys) i la seva dona pateix d'una malaltia greu degenerativa. Quan l'ha de portar a un centre mèdic o a fer altres gestions, és difícil estar pendent d'ella i, a més, no fer cap infracció.
 - La via ha guanyat en molts aspectes, però també ha complicat bastant la vida del veïnat, ja que l'ampliació de les voreres ha provocat indisciplina en les bicis i els patinets, que circulen per la vorera. També per als vehicles de mercaderies, que estacionen indegudament a la vorera.
 - Els vehicles dels serveis públics com ambulàncies i bombers tenen dificultats per accedir i parar en aquest emplaçament.
 - Totes aquestes voltes que consideren innecessàries van en contra de la política de mobilitat sostenible del mateix Ajuntament.
- Aquesta queixa no és només en l'àmbit individual, atès que moltes altres persones veïnes de les finques contigües opinen el mateix i, de fet, en els dies següents altres persones es van adherir a la queixa.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge, al Districte de Gràcia i a l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Interior.**

El dia 22 d'octubre de 2024, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 28 de novembre de 2024, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Atenció rebuda

El promotor de la queixa va interposar diverses queixes IRIS en dates 28 de novembre de 2023, 15 de desembre de 2023 i 29 de febrer de 2024 en què demanava que, almenys en algun tram determinat, hi hagués una línia discontinua per poder travessar el carrer de Pi i Margall.

Després de certes vicissituds per identificar correctament el motiu concret de queixa, en data 5 de març de 2024, l'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans el va informar que "el criteri de l'Ajuntament de Barcelona és el de minimitzar els girs a l'esquerra en carrers de doble sentit, per les implicacions en la seguretat viària".

Les peticions rebudes a través del 010 i del web municipal es regulen pel Decret d'alcaldia S1/D/2017-2348, de 7 de juliol de 2017, d'aprovació de la nova regulació del sistema informàtic per a la gestió de comunicacions dels ciutadans, d'incidències, reclamacions, queixes, suggeriments, peticions de servei, consultes web i agraïments (IRIS).

Quant a la tramitació de les comunicacions IRIS, cal destacar que el servei competent ha de validar la queixa en un termini màxim de cinc dies. El termini màxim de resposta és de 30 dies des de l'entrada de la comunicació al sistema IRIS. Es podrà ampliar aquest termini quinze dies més, sempre que hi concorrin circumstàncies excepcionals i justificades, però s'haurà de fer una comunicació intermèdia a la persona sol·licitant per explicar-li el retard.

Vista la documentació que hi ha a l'expedient, des d'un punt de vista formal, l'Ajuntament va respondre d'acord amb aquesta normativa i es van complir els terminis quant a validació. Les queixes es van redirigir al servei competent, en aquest cas, a l'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans. Aquest servei va donar una resposta raonada a la petició al·legant que no es podia atendre el canvi de senyalització demanat per motius de seguretat.

Aquesta Sindicatura es va adreçar a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge per demanar més detalls referents a com s'havia decidit la viabilitat i senyalització de la zona arran de la pacificació del carrer de Pi i Margall, així com sobre les raons per no acceptar la proposta que se senyalitzés amb una línia discontinua en algun tram. La resposta rebuda ha estat la següent:

"Analitzada la situació existent, un cop valorat el funcionament actual de la via, i les condicions de trànsit reals, **es considera factible senyalitzar línia discontinua central a tot el carrer Pi i Margall.**"

2. Potestat discrecional de l'Administració

El principal motiu de queixa és la disconformitat amb el sentit de la resposta rebuda pel promotor de la queixa, ja que tant ell com altres persones veïnes de la zona consideraven que la senyalització actual vulnerava el dret a la mobilitat sostenible del veïnat i els obligava a fer circuits molt llargs i fer bastanta volta per incorporar-se al trànsit.

D'acord amb els articles 22 i 23 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, **el dret de la ciutadania a una bona administració inclou el dret a participar en la presa de decisions i a plantejar els suggeriments i les queixes relatives al funcionament de l'activitat administrativa.**

Així mateix, la seva petició de revisió de la senyalització també té el suport de, entre d'altres, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, que estableix que les autoritats locals reconeixen el dret de la ciutadania a tenir mitjans de transport compatibles amb la tranquil·litat a la ciutat, controlen el trànsit automobilístic i en **garanteixen la fluïdesa tot respectant el medi ambient** (art. XX).

Al seu torn, la Carta de drets i deures de Barcelona reconeix a l'article 32 que totes les persones tenen dret a un sistema de mobilitat pública i privada, i a un transport públic de qualitat i accessible que permeti arribar a totes les zones residencials, comercials i industrials, així com als punts d'interès general del municipi. Afegeix que té el **deure d'establir una ordenació de la circulació i de l'estacionament dels vehicles de motor compatible amb l'ús que fan les persones vianants de les vies i les places.**

Per altra banda, també cal reflexionar sobre la **potestat discrecional de l'Administració** respecte de l'ordenació de la circulació i de la senyalització de la via.

Efectivament, l'Ajuntament té competència pròpia pel que fa al traçat i les característiques de la xarxa viària i l'ordenació del trànsit de persones i vehicles (art. 65 i 93 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona). L'ordenació de la circulació, **que inclou la corresponent senyalització viària**, constitueix una decisió que s'emmarca en el que es coneix com a potestat de decisió discrecional de les administracions públiques.

Així, entre diferents solucions tècniques, totes elles possibles i legítimes, l'Administració pública opta per una solució que ha de ser la millor possible aplicant els principis de bona administració i equitat, per tal de no incórrer en arbitrarietat, conducta prohibida per la Constitució espanyola.

En aquest sentit, **aquesta Sindicatura celebra que, mitjançant la present queixa, l'òrgan competent per decidir sobre la senyalització més adient hagi pogut tenir en compte les opinions del veïnat i tingui previst incorporar una línia discontinua que permeti al veïnat uns fluxos més curts.**

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge ha estat ajustada a dret i eficaç.**

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.